

پاکستان سبز در محله ارگ

گشتی در اولین ساختمان دوطبقه مشهد در خاک کشور همسایه

شما سیدی قبل از اینکه در باغ سبزی به رویمان گشوده شود، تنها تصویر ما از کنسولگری پاکستان، دری بزرگ و سبزی رنگ بود. دری که هرگاه از مقابلش می گذشتیم، ناخودآگاه شروع به رویاپردازی درباره فضای داخلی می کردیم. پیش خود باغی بزرگ را تجسم می کردیم که درخت هایش سسر به آسمان

● **پایه روی با طعم فلفل**
وارد باغ کنسولگری پاکستان که می شوم، همان ابتدای راه مجسمه دو لکلک استاده کنار فواره، به ما خوش آمد می گویند. سرمان را که بالا می گیریم ساختمانی قدیمی در میان باغی بزرگ و سبزی می بینیم. ساختمانی که سراسر ایوانش پر از ستون های فلزوری است که از دو سوبه بیک گلدان ار استه شده. کمی از سوتر سدرسین اقبال لاهوری، پدر ادبیات پاکستان، به درختی کهشمال، پهلوی می زند، مشغول تماشای سدریس هستیم که دو طوطی رنگارنگ از بالای سرمان عبور و در میان درختان خا خوش می کنند. با راهمایی یکی از کارکنان کنسولگری، راه کنار ساختمان کنسولگری را می گیریم و در حالی که بوی تند فلفل های کاشته شده در باغ زیر دامغان می زند و ظاهر انواع کدوها چشمانمان را مجذوب خود می کند

کذاشته و صدای طوطی های رنگارنگی که درون باغ جو لان می دهند، گوش لک را کر کرده است. از وقتی هم که شندیدم ساختمانی صدو بیست و چهار ساله داخل باغ قران دارد، خیال بافی هایمان درباره ساختمان و باغ کنسولگری شدت گرفت. سال ها باغ کنسولگری پاکستان برای ما رازی نهفته بود، تا

دوربین عساکان انگلستانی ثبت شده و همچنین تصاویری از ساختمان قدیمی کنسولگری تزیین شده است، به گفته سر کنسول پاکستان امکان بازدید گروه های فرهنگی، با هماهنگی قبلی از این موزه میسر است.

● **مکان برای اشتراکات فرهنگی ایران و پاکستان**

از ساختمان موزه بیرون می آیم و وارد یک تالار فرهنگی می شوم که هدف آن گسترش اشتراکات فرهنگی پاکستان و ایران است. داخل این تالار آشپایی نمایش داده شده است که ایرانی ها و همچنین سایر سفیران حاضر در ایران به پاکستان اهدا کرده اند. پرچم متبرک امام رضا(ع)، نقاشی سیاه قلم اقبال لاهوری و... از جمله اشیای این تالار است. بعد از آن وارد سالن کنفرانسی می شوم که حدود ۷ ماه پیش با حضور گنام رفعت مسعود، سفیر پاکستان در تهران افتتاح شد. اینجا قرار است بعد از این محفلی باشد برای برگزاری

و سه ویژه

اول

اولین ساختمان دوطبقه مشهد است

۱۳۴

۱۳۴ سال قدمت دارد و هنوز با همان ظاهر قدیمی حفظ شده است.

۵

۵ هکتار وسعت دارد و امروز بزرگ ترین ساختمان دیپلماتیک پاکستان در جهان است.

● **دلچسپی انگلیسی ها از مستعمره سابق**

ساختمان از سال ۱۸۹۵ تا ۱۹۵۱ میلادی (۱۲۷۴-۱۳۳۰ شمسی) در اختیار کنسولگری بریتانیا بود و بعد از آن تا سال ۱۹۷۴ به شوروا و مجمع بریتانیا تعلق گرفت. با پایان دوران استعمار، دولت بریتانیا این ساختمان را به عنوان هدیه برای دلجویی از مستعمره قدیم خود، به کنسولگری پاکستان اهدا کرد. بنابر این همسایگان ایران، از ساختمانی در کوهستانی به اینجا اسباب کشی کردند و از همان زمان ساکنان مهربان این خانه قدیمی شدند. چنانکه هنوز بعد از صد سال، با دقتی بی نظیر ظاهر قدیمی خانه را حفظ کر دند. امروز بزرگترین و باشکوه ترین ساختمان دیپلماتیک پاکستان در جهان، مزین به موزه ای است که عکس ها و اشیای به جا مانده از سال ۱۸۹۵ را به نمایش گذاشته است.

● **با توجه به قرار گرفتن در ایام عزاداری، اجازه بازدید با کثات هاو انشراحات آداب و رسوم عزاداری مردم پاکستان و ایران شروع کنیم عزاداری پاکستانی ها چگونه است؟**
عزادری های شیعیان پاکستان تقریباً شبیه ایرانی هاست. از ابتدای محرم آغاز می شود تا ۴۰ روز ادامه دارد. یک سری غذا نوشیدنی در مراسم عزاداری بین عزاداران توزیع می شود. البته در بسیاری از مراسم با کستانی ها از قمه و شمشیر واقعی استفاده می کنند، که مشاهده اش خیلی توصیه نمی شود. همچنین برخی مسیری را با پای برهنه روی زغال داغ و آتش راه می روند.

● **در مشهد بسیاری از اقوام ایرانی و برخی از اتباع کشورهای خارجی، هیئت و محسنیه های متعلق به خود دارند که در ماه محرم ویژه آخر صفر مطابق با آداب و رسوم خود عزاداری می کنند آیا پاکستانی ها هم چنین هیئتی در مشهد دارند؟**

تا جایی که اطلاع دارم، چنینی های هست که راتر از پاکستانی در طول سال که به مشهد می آیند در آن اقامت می کنند، اما دقیق اطلاع ندارم که آیا در ایام عزاداری هم مراسمی در آن برگزار می شود یا خیر.

● **با توجه به ۳ (سه) ساله شدن خواهم خواندگی لاهور و مشهد، آیا در عمل همه اقدامی برای نزدیک تر کردن این دو شهر انجام شده است؟**

یک سری پیشنهادها ارائه شده که در حال بررسی است، از جمله این که شهرداران دو شهر بازدیدهای دو جانبه داشته باشند تا بتوانند بر همکاری انجام شود و پروژه ها مشترک اجرا کنند. موزه ها هم باید با هم تبادل داشته باشند. چند ماه پیش مراسم موسیقی سنتی «قوالی» که ضمون اشعار آن در مدح پروردگار، پیامبر و اهل بیت داخل تالار کنسولگری برگزار شد. مقامات بلندپایه استان هم در این مراسم حضور داشتند و بسیار استقبال کردند. پیگیر اجرای بیشتر برنامه های این چنینی برای نزدیکی دو کشور هستیم.

گفت وگو با عرفان محمود بخاری، سرکنسول پاکستان در مشهد

مشهد با تکیه بر آماری چون سفر سالانه حدود ۷۰۰ هزار پاکستانی به هند و سکونت قریب به ۱۰۰۰ نفر از آنان در شهر مشهد، می توان گفت پاکستان با ۲۰۰ میلیون جمعیتی که ۲۰ درصد آن را شیعیان تشکیل می دهند یکی از بزرگترین بازارهای هدف گردشگری مذهبی مشهد است. با این حال نمود ظاهری چندانی نمی توان از حضور این خیل عظیم همسایگان خارجی در مشهد دید. اینکه این آبادی به حساب محبوب بود ن پاکستانی ها گذاشت یا سبختگیری های اداری ایران، موضوعی است که عرفان محمود بخاری، که دو سالی می شود سرکنسولگری پاکستان در مشهد را به عهده دارد پاسخ می دهد. او وقتی متوجه می شود، موضوع صحبت ما گردشگری و فرهنگ است و نه سیاست با ذوق و شعفی می چندان به تعریف آن جاذبه های گردشگری کشورش می پردازد.

● **بیشتر نت که جستجو می کردیم به آماری برخوردیم که از سال ۲۰۰ هزار از ایرانی ها به مشهد خیر می آید. این آمار را تأیید می کنید؟**

بیشتر این آماری که در مشهد سفر می کنند، به مشهد سفر می کنند. این آمار تخمین و برآورد است. سالانه بین ۵۰۰ تا ۷۰۰ هزار رائر پاکستانی به مشهد سفر می کنند.

● **بروزن ها از مشهد به پاکستان به افراز نیاز موجود است.**

هوایمایی ماهان هفته ای یکبار از لاهور به مشهد پرواز دارد. در گذشته یک شرکت هوایمایی پاکستانی هم پرواز داشت اما اکنون فقط ماهان است. از لاهور به تهران هم ۳ پرواز در هفته دارد. به همین دلیل برخی از پاکستانی ها از طریق این پروازها به ایران می آیند. اول به قم می روند و بعد به مشهد می آیند. تلاش داریم از سایر شهرهای پاکستان هم پرواز به مشهد داشته باشیم. کراچی و اسلام آباد شهرهای بزرگی هستند که تعداد افراذیادی از آن نمایان دارند به مشهد سفر کنند.

● **آیا آماری هم از تعداد سفر مشهدی های به پاکستان دارید؟**

خیلی کم و ناچیز است. عمدتاً پاکستانی ها هستند که به مشهد سفر می کنند و مشهدی های خیلی کم به پاکستان سفر می کنند که باید روی این موضوع کار شود.

● **اگر شما بخواند از مشهدی ها ردوت کنید به پاکستان سفر کنند توصیه می کنید از کدام بناها و جاذبه های کشورتان بازدید کنند؟**

پاکستان جاذبه های طبیعی و تاریخی فراوانی دارد. رودخانه های متعدد و پر آب و کوه ها در ده های منحصربه فرد، طبیعت بسیار زیبایی را در پاکستان ایجاد کرده است. چنانکه حتی شمال پاکستان به سونیس طبیعی و مکرر معروف است. همچنین ما یک بیابان یخی داریم که در جهان بی نظیر است. مرز پاکستان و چین

● **امکانات گردشگری پاکستان و هزینه استفاده از این امکانات برای ایرانیان چگونه است؟**

قیمت ها در پاکستان خیلی منطقی و به صرفه است. دولت فعلی پاکستان توجه ویژه ای به بحث تورسم و جذب گردشگر دارد و هتل های مختلف با قیمت های متنوع در شهر و جود دارد و نقل و انتقال هم داخل شهر به سادگی و ارزان انجام می شود.

● **آیا شایع حال محسنی یا از ائمه های مشهدی برای ایجاد توره های گروهی پاکستانی یاشسته این؟**

ما در حال ریزی با مقامات ایرانی هستیم تا این موضوع را گسترش دهیم و در آینده حتماً کارهایی انجام می شود. تا آن زمان تمام شهروندان مشهدی که تمایل به سفر به پاکستان می توانند با مراجعه به دفتر کنسولگری پاکستان در مشهد درخواست ویزا دهند، تا آنها تا ظرف سه روز ویزا را ایشان صادر شود. همراسه گردشگران بسیاری از سراسر دنیا از پاکستان دیدن می کنند. پاکستان یکی از مقاصد تیر و شناخته شده در فهرست تومی بهای مجلات امریکایی و انگلیسی است. حتی اخیراً خانه های زیادی به تنهایی به پاکستان سفر می کنند و این به دلیل امنیت بسیار خوب این کشور است. البته در گذشته کد گاهی منفی در سطح رسانه ها درباره پاکستان وجود داشت که به غلط می گفتند امنیت نیست، اما واقعیت این است که امنیت بسیار خوبی در پاکستان وجود دارد. برخلاف برخی کشورها که اخبار ناگوری درباره تجاوز و تعرض به گردشگران دیگر منتشر می شود مردم پاکستان بسیار مهمان دوست هستند و تور پوست ها را مهمان خانه های خود می کنند. اگر در اینترنت نگاه کنید می توانید نظرات مثبت فراوان گردشگران اروپایی را درباره مهمان نوازی پاکستانی ها بخوانید.

● **اسبق شرایط دریافت ویزای پاکستانی سخت بودو به عنوان تیان داشت. اخیراً آکشنش های خوبی صورت گرفته چنانکه حتی از همین گذشته در کنار ۹ کشور دیگر برای ایرانیان ویزا و ویزای فرودگاهی صادر می شود. آیا اسباب و امکانات بیشتر بین دو کشور به هر دو به میمانش روایت می شود و ویلاندن تاکنون مسجینی دربار لغو و وایدود طره صورت گرفته است؟**

توافق تونوویز از سال ها قبل بین ایران و پاکستان بوده ولی محدودیت های از طرف ایران اعمال شده و هنوز به سرانجام نرسیده است. ما تلاش می کنیم تا به نتیجه برسد. دولت فعلی پاکستان با توجه به سیاست گسترش توجه ویژه ای به ویزای الکترونیکی و فرودگاهی دارد. صدور ویزای فرودگاهی از پهن سال گذشته برای ایرانی ها ممکن شده است. اکنون از ۷۰ کشور می توانند ویزای الکترونیکی پاکستان را دریافت کنند، ما در تلاش هستیم این امر برای ایرانی ها هم ممکن شود.

● **بیشترین مسئله و مشکلی که زائران و ساکنان پاکستانی در مشهد بیان می کنند ویزای مشکل به شما مراجعه می کنند چیست؟**

در گذشته بحث درمان مسئله بسیاری از زائرین پاکستانی بود. وقتی برای آن ها سانه ای بیماری پیش می آمد، معمولاً هزینه های بالایی را معمول از ایشان دریافت می شد. با پیگیری های که انجام شد، امروز سطح این مشکل کمتر شده است.

● **سردم پاکستان چهره اصل ادبیات و شعری هستند و آداب بیان فارسی هم علاقه دارند.**

پاکستانی ها به شعر و ادبیات و همچنین زبان فارسی بسیار علاقه مندند. شاعر ملی پاکستان، علامه اقبال لاهوری، بخش اعظم شعرهای را به فارسی سروده و تعداد کمی شعر به زبان اردو دارد. ستر های قدیمی پاکستان همه به زبان فارسی صحبت می کردند. اما سسل جدید ما، بعد از آمدن بریتانیا، انگلیسی و اردو صحبت می کنند. امروز زبان مدرسه ای انگلیسی است و زبان رسمی اردو. لود هم درواقع تر کببی از عربی، انگلیسی، فارسی و هندی است.

● **مردم پاکستان به زن علامه اقبال به سایر شاعران فارسی زبان هم علاقه دارند.**

پاکستانی ها شاعرها ی قدوسی، دیوان حافظ و اشعار مولانا را بسیار دوست دارند.

● **سوزهای زیبا در کنسولگری پاکستان ایجاد شده، که ما نیز ویزای زیبا از آن داشته ایم. آیا امکان میانه مردم به مشهد از این نوع وجود دارند؟**

اگر بازدید کنندگان در قالب گروه و دسته باشند، امکان هست. اما فردی، کمی هماهنگی سخت می شود. همین چند وقت پیش هم گروهی از دانشگاه فردوسی از این موزه بازدید کردند.

من شخصا تلاش های فراوانی داشتم تا یک رستوران پاکستانی در مشهد افتتاح شود، اما قوانین ایران محدودیت های زیادی در این زمینه دارد و اجازه نمی دهند خیلی فعالیت های این چنینی به سر انجام برسد. با سر کنسول تر که هم به صحبت می کردم از این امر گله داشتند و می گفتند حدود ۶۰ نهاد مختلف برای ایجاد یک مغازه باقالو استانبولی در مشهد، مجوز گرفتند که یک سال زمان برد.

در مورد صنایع دستی هم محدودیت هایی از طرف مقامات ایرانی وجود دارد. بارها در مذاکرات خواسته شده که محدودیت رفع و کارها راحت تر انجام شوند. مثلاً برخی پاکستان را که در ایران از دبی به صورت قاچاق وارد و به نام هند توزیع می کنند، با مثلاً پاکستان ۲۲ نوع آئینه دارد و یکی از تولید کنندگان بزرگ آئینه در جهان است اما این آئینه ها، به ایران وارد نمی شود. اگر تکل های قانونی (مالیاری) این صنعت منشر می شود مردم پاکستان بسیار به امروز بیشتر سود در جیب قاچاقچیان می رود. شما دو دوتان را بخوانید. این موانع را بر دارند. اگر سری به بازار رضا بزنید، متوجه خواهید شد بسیاری از صنایع دستی که فروشن میسد متعلق به پاکستان است. اما فقدان تابلوات در باغات باعث می شود این ها همه قاچاق وارد شود. همچنین محدودیت در حوزه صنایع در جیب بسیار شناخته شده است. بسیاری از برندهای معروف دنیا در پاکستان، با پیشه های ارگانیک تولید می شوند. اگر تکل های قانونی بین دو کشور ایجاد شود، ایران دیگر نیازی ندارد از تر که ویدی با قیمت گراف چنین وارد کند.

● **بیشترین مسئله و مشکلی که زائران و ساکنان پاکستانی در مشهد بیان می کنند ویزای مشکل به شما مراجعه می کنند چیست؟**

در گذشته بحث درمان مسئله بسیاری از زائرین پاکستانی بود. وقتی برای آن ها سانه ای بیماری پیش می آمد، معمولاً هزینه های بالایی را معمول از ایشان دریافت می شد. با پیگیری های که انجام شد، امروز سطح این مشکل کمتر شده است.

● **سردم پاکستان چهره اصل ادبیات و شعری هستند و آداب بیان فارسی هم علاقه دارند.**

پاکستانی ها به شعر و ادبیات و همچنین زبان فارسی بسیار علاقه مندند. شاعر ملی پاکستان، علامه اقبال لاهوری، بخش اعظم شعرهای را به فارسی سروده و تعداد کمی شعر به زبان اردو دارد. ستر های قدیمی پاکستان همه به زبان فارسی صحبت می کردند. اما سسل جدید ما، بعد از آمدن بریتانیا، انگلیسی و اردو صحبت می کنند. امروز زبان مدرسه ای انگلیسی است و زبان رسمی اردو. لود هم درواقع تر کببی از عربی، انگلیسی، فارسی و هندی است.

● **مردم پاکستان به زن علامه اقبال به سایر شاعران فارسی زبان هم علاقه دارند.**

پاکستانی ها شاعرها ی قدوسی، دیوان حافظ و اشعار مولانا را بسیار دوست دارند.

● **سوزهای زیبا در کنسولگری پاکستان ایجاد شده، که ما نیز ویزای زیبا از آن داشته ایم. آیا امکان میانه مردم به مشهد از این نوع وجود دارند؟**

اگر بازدید کنندگان در قالب گروه و دسته باشند، امکان هست. اما فردی، کمی هماهنگی سخت می شود. همین چند وقت پیش هم گروهی از دانشگاه فردوسی از این موزه بازدید کردند.

ای پوشت

زنده

پنجشنبه

هر هفته پنجشنبه ها

سینه رنگارنگ روزانه شهر آرا

میلاد

هر هفته پنجشنبه ها

سینه رنگارنگ روزانه شهر آرا

کودک پسته

هر هفته پنجشنبه ها

سینه رنگارنگ روزانه شهر آرا

اقامتگاه بوم گردی چشمه نقره

چشمه نقره

روستای زیبای تاریخی طرق (ماسوله کوچک)

(مکانی استثنائی برای دورهمی های خانوادگی و دوستانه و توره های مختلف)

زادگاه کلبی ترشیزی

آدرس: خراسان رضوی، شهرستان کاشمر، کوهرخ، روستای طرق (با مجوز رسمی از میراث فرهنگی و گردشگری)

۰۹۱۵۹-۹۵۱۲-۰۹۳۵۱۳۵۷۲۸۰

۰۵۱۵۸۸۳۳۷۳۴۳

@mahmodiyantarghi @cheshmeh_noghre Cheshmeh_noghre

تصویری از محفل جناح بدین کار کشور مستقل پاکستان

گشتی در کنسولگری پاکستان

گزارش تصویری

